

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 210.985 van 3 februari 2011
in de zaak A. 189.806/VII-37.264.**

In zake : de VZW AKTIEGROEP LEEFMILIEU KEMPEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Gwijde Vermeire
 kantoor houdend te Gent
 Voskenslaan 301
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de
 Vlaamse regering
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Iris Laureys
 kantoor houdend te Buggenhout
 Provincialebaan 20
 bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partij :
 de PROVINCIALE EN INTERCOMMUNALE
 DRINKWATERMAATSCHAPPIJ DER PROVINCIE
 ANTWERPEN (PIDPA)
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Hugo Sebreghs
 kantoor houdend te Antwerpen
 Mechelsesteenweg 27
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 22 september 2008, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur van 24 juni 2008 waarbij, na het verlenen van een vergunning op proef, aan de Provinciale en Intercommunale Drinkwatermaatschappij der provincie Antwerpen (hierna : PIDPA) de definitieve

vergunning wordt verleend voor de exploitatie van een grondwaterwinning bestaande uit zes productieputten in Balen-Nete met een diepte van 170 meter en met een maximaal debiet van 1.750.000 m³/jaar en 7.200 m³/dag, gelegen te Balen, Beukenbergsveld 6, op percelen kadastraal gekend afdeling 3, sectie B, perceelnrs. 230, 241, 396/2 en 416, en sectie C, perceelnrs. 1560/a, 1878/b en 1881.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 26 november 2008. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Eerste auditeur Eric Lancksweerdts heeft een verslag opgesteld.

De verwerende partij en de tussenkomende partij hebben verzoeken tot voortzetting van het geding en laatste memories ingediend. De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 december 2010.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Gwijde Vermeire, die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Peter Eecloo, die loco advocaat Iris Laureys verschijnt voor de verwerende partij, en advocaten Hugo Sebreghs en Jo Van Lommel, die verschijnen voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Eric Lanckswaert heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Regelmatigheid van de rechtspleging

3. Na het indienen van de laatste memorie heeft de verzoekende partij een bijkomend stuk ingediend. Aangezien de verzoekende partij dat stuk reeds in een vroeger stadium van de procedure had kunnen neerleggen, wordt het uit de debatten geweerd.

IV. Feiten

4.1. De VZW Aktiegroep Leefmilieu Kempen (VALK) streeft binnen het arrondissement Turnhout de volgende doeleinden na :

- "- waken over een kwalitatief en kwantitatief optimaal menselijk en natuurlijk leefmilieu; in het bijzonder er de natuur en het milieu te vrijwaren, te behouden, te herstellen en te verbeteren in al zijn vormen, zoals landschap, monumenten, biotopen, dieren, planten evenals lucht, water en bodem;
- steunen en stimuleren van wetenschappelijk onderzoek;
- propageren van de vooropgestelde ideeën naar het brede publiek (...)"

4.2. Op 13 december 2004 dient de PIDPA, die instaat voor de drinkwatervoorziening in de provincie Antwerpen, bij de deputatie van de provincie Antwerpen een milieuvergunningsaanvraag in voor het verder exploiteren en veranderen van een drinkwaterproductiecentrum gelegen te Balen, Beukenbergsveld 6. Het voorwerp van de aanvraag betreft onder meer een grondwaterwinning bestaande uit elf putten gelegen te Balen-Kanaal en zes putten gelegen te Balen-Nete met een diepte van 170 meter en een gezamenlijk opgepompt debiet van 8.000.000 m³ per jaar.

4.3. Bij besluit van 16 juni 2005 verleent de deputatie van de provincie Antwerpen de gevraagde vergunning voor een termijn eindigend op 20 augustus 2025. Tevens worden een aantal voorwaarden opgelegd.

4.4. Tegen voormeld besluit stelt de verzoekende partij bestuurlijk beroep in bij de Vlaamse regering.

4.5. Met een ministerieel besluit van 14 juni 2006 wordt het beroep gedeeltelijk gegrond verklaard. Het voorwerp van de vergunning wordt gewijzigd in die zin dat er een vergunning wordt verleend voor een termijn eindigend op 20 augustus 2025 voor de grondwaterwinning te Balen-Kanaal bestaande uit elf putten met een diepte van 170 meter en met een maximaal debiet van 6.250.000 m³/jaar en 20.800 m³/dag, doch voor de grondwaterwinning te Balen-Nete wordt slechts een vergunning op proef toegestaan voor een termijn van twee jaar. De proefvergunning voor de grondwaterwinning te Balen-Nete wordt afhankelijk gesteld van de volgende bijzondere voorwaarden :

"- De grondwaterstanden moeten steeds in overeenstemming zijn met de standplaatsvoorwaarden voor een gunstige instandhouding van de habitats:

- de vegetatieopnames gemaakt door het IN worden geïnterpreteerd volgens de criteria overeenkomstig de ontwerpnota 'Natura 2000 Habitats, doelen en staat van instandhouding versie 1.0' van het Instituut voor Natuurbehoud en AMINAL afdeling Natuur voor de te monitoren percelen dwz de percelen Balen, 2^e afdeling sectie C percelen 228, 229, 388, 401, 1563, 1862, 1891a, 1891b, 1922 en 1929a;
- Hieruit volgt een kaart van de habitats conform de habitatrichtlijn voor 2003 voor de te monitoren percelen;
- Indien uit deze habitatkaart blijkt dat ze verschilt van het MER dient deze interpretatie voor het ganse studiegebied gemaakt te worden;
- Het beoordelingskader voor de staat van instandhouding is de ontwerpnota 'Natura 2000 Habitats, doelen en staat van instandhouding versie 1.0' van het Instituut voor Natuurbehoud en AMINAL afdeling Natuur waarin de matrixen opgenomen staan die aangeven of een habitat al dan niet in een gunstige staat van instandhouding is;
- Door het vastgestelde meetprogramma (zie verder) op percelen waar habitats voorkomen wordt de modelmatige analyse op het terrein getoetst.

- Het irrigatiesysteem en de waterlopen worden als volgt gemonitord:

- Pidpa houdt een logboek bij met
 - o Het dagdebiet van de winning;
 - o De schakeling van de putten;
 - o Het debiet van de irrigatie;
 - o De sturing van de irrigatie van de gemeentelijke visvijvers;
- Pidpa zorgt dat het irrigatiesysteem steeds onder voldoende druk staat om het irrigatiedebiet van 100 m³/u te kunnen leveren indien nodig. Indien vastgesteld wordt dat gedurende een periode van langer dan een week de irrigatie om welke technische reden dan ook haar taak niet vervult, kan de verantwoordelijke van departement LNE, ANB, in overleg met Pidpa de winning van Balen-Nete laten stilleggen indien het irrigatiesysteem of een waterloop dreigt droog te vallen.
- Het grondwater wordt als volgt gemonitord:
 - De exploitant voorziet 5 peilputten en 1 peillat van een logger die met een meetinterval van eenmaal per dag het (grond)waterpeil registreert. De bepaling van de locaties van de bij te plaatsen peilputten en van de peilputten die voorzien dienen te worden van loggers, gebeurt in samenspraak met de afdelingen Water van de VMM en ANB;
- Pidpa bezorgt om de 3 maanden digitaal alle relevante meetgegevens aan de ANB.
- De exploitant dient op basis van de resultaten een rapport op te stellen waarin wordt nagegaan of:
 - de gemeten grond/oppervlaktewaterstanden in overeenstemming zijn met de berekende waarden van het grondwatermodel opgesteld i.f.v. het MER;
 - de staat van instandhouding van de gemonitorde percelen gegarandeerd is;
 - de conclusies van het MER correct zijn. Indien de conclusies van het MER onderschat zijn, moet worden nagegaan of er een significante aantasting kan zijn en indien ja, bij welk debiet eventueel een duurzame instandhouding van de habitats en een duurzame situatie van het watersysteem mogelijk is.
- Dit rapport dient ten laatste 6 maanden vóór het verstrijken van de proefvergunning voor evaluatie overgemaakt te worden aan de afdeling Milieuvergunningen, ANB en afdeling Water van de VMM en aan het INBO.
- De debieten worden beperkt tot 2.400 m³/dag in de periode van 1 mei t.e.m. 31 augustus. Tijdens deze periode is een verhoging van het maximale dagdebiet tot 7.200 m³ enkel toegestaan bij het optreden van calamiteiten. Dit moet steeds onmiddellijk worden gemeld aan de afdeling Milieu-inspectie".

4.6. Het studiebureau Haskoning maakt in opdracht van de PIDPA haar definitief rapport op, genaamd "Winning Balen - proefvergunning Balen-Nete

en vegetatiemonitoring Balen". Bij de algemene conclusies inzake de waterwinning te Balen-Nete leest men :

"In het kader van de rapportering voor de proefvergunning van de waterwinning te Balen-Nete kunnen volgende algemene conclusies gesteld worden:

1. uitvoering en opvolging van alternatief 1 (zie 4.1): het gehanteerde gemiddelde pomp- en irrigatieregime stemt grotendeels overeen met alternatief 1 uit het MER, wat overeenkomt met de proefvergunning voor Balen-Nete;
2. er zijn verschillen tussen de metingen en de modelresultaten vastgesteld. Voornamelijk wordt een grotere amplitude in de metingen vastgesteld, in het bijzonder in de GLG. Dit verschil neemt af naarmate verder en ondieper ten opzichte van de pompput gemeten wordt.
3. natuurtechnische maatregelen (zie 4.1 en 4.2): de uitgevoerde natuurtechnische maatregelen (o.a. irrigatiesysteem) vervullen op een effectieve wijze de voorziene functie;
4. waterregime (zie 4.2): rekening houdend met randvoorwaarden en beperkingen van het grondwatermodel, levert het model een goed resultaat op. Het verschil met de berekende waarden van het grondwatermodel van het MER is te wijten aan het resultaat van meerdere factoren:
 - de verschillende klimatologie (model: 2003, metingen: 2006-2007);
 - het feit dat het grondwatermodel bedoeld is voor regionale modellering en berekening van verschil-effecten en geen perfecte weergave kan zijn van elke lokale situatie. Dit houdt in dat verschillen veroorzaakt zullen zijn door de modeluitmiddeling per decade, door het verschil tussen het constante pompdebiet in het model en het aan- en afslagregime met specifieke debieten in de reële situatie;
5. staat van instandhouding (zie 4.5 en hoofdstuk 5): de staat van instandhouding, voor wat betreft de deelcriteria die verband houden met eutrofiëring en verdroging, is globaal gegarandeerd in het studiegebied bij de vergunde debieten van Balen-Nete, met uitzondering van bepaalde percelen in de nabijheid van hoofdwaterlopen en watervangputten, en onder het hieronder gemaakte voorbehoud. De watervangputten hebben bij het aanstaan van de pomp een acuut, significant verlagend effect op het grondwaterpeil in de omgeving, wat kan worden vastgesteld in de metingen. Dit effect vindt dus plaats over een klein deel van het jaar, maar is wel verantwoordelijk voor de diepste grondwaterstanden, d.i. helemaal op het einde van de duurlijn. Met het hier uitgevoerde onderzoek is niet uit te maken of dit een probleem zou vormen voor de garantie van de staat van instandhouding van de Natura 2000 habitats; dit zou specifiek literatuuronderzoek vergen naar het effect van kortstondige waterstands dalingen, en mogelijk het raadplegen of opbouwen van referentiedatasets rond bodem- en grondwaterchemie

van deze habitats in gebieden zonder bijzondere invloeden op de grondwaterstanden;

6. de conclusies van MER Balen aangaande effecten op vegetatie zijn moeilijk te evalueren gezien deze korte tijdsspanne (vegetaties reageren overwegend op langere tijdsschaal). De aftoetsing van effecten op waterpeilen wordt eveneens bemoeilijkt, zie conclusie 3, maar er is een aannemelijke overeenkomst tussen berekende en reële waarden, rekening houdend met de zowel in het MER als in dit rapport gestelde modeleigen randvoorwaarden. Er kan vanuit de modelcalibratie besloten worden dat het grondwatermodel uitstekend presteert in relatie tot wat men van dit type model, met de in 3.3.2 en 4.2 omschreven kenmerken, mag verwachten, en dat het matig tot goed presteert in vergelijking met nieuwe metingen, wat verklaard wordt door de redenen in conclusie 4".

Voormeld rapport wordt op 12 december 2007 toegezonden aan de Vlaamse minister bevoegd voor het leefmilieu en aan de afdeling Milieuvergunningen.

4.7. In het kader van de definitieve beoordeling van de vergunningsaanvraag na afloop van de proeftermijn worden een aantal adviezen uitgebracht :

- a) met een brief van 14 maart 2008 laat de Vlaamse Milieumaatschappij (hierna : VMM), afdeling Ecologisch Toezicht, weten zich aan te sluiten bij het advies van de bevoegde VMM-afdeling Operationeel Waterbeheer;
- b) op 17 april 2008 verleent de afdeling Stedenbouwkundig Beleid en Onroerend Erfgoedbeleid een principieel gunstig advies;
- c) het advies van de afdeling Milieuvergunningen van 28 april 2008 is ongunstig; in het advies wordt onder meer overwogen wat volgt :

"Overwegende dat gelet op het voormelde, kan besloten worden dat er een betekenisvolle verstoring kan optreden voor soorten die kenmerkend zijn voor de Natura-2000 habitats en dat de staat van instandhouding ongunstig is; dat bijgevolg het verlenen van de vergunning voor het onderzochte scenario een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken kan veroorzaken;

Overwegende dat gelet op de geformuleerde opmerkingen op de uitwerking van de bijzondere voorwaarden binnen het geëvalueerde rapport, kan worden gesteld dat de bijzondere voorwaarden opgelegd in het ministerieel besluit van 14 juni 2006 onvoldoende werden ingevuld;

Overwegende dat volgens artikel 36ter, §5 van het decreet betreffende het

natuurbehoud en het natuurlijk milieu, een vergunningsplichtige activiteit die een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken, slechts kan toegestaan worden als blijkt dat:

- er geen minder schadelijk alternatieve oplossingen zijn én
- omwille van dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard; dat, wanneer er in het gebied een prioritair type natuurlijke habitat of een prioritaire soort voorkomt, alleen argumenten die verband houden met de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid of met voor het milieu wezenlijk gunstige effecten dan wel, na advies van de Europese Commissie, andere dwingende redenen van groot openbaar belang, in aanmerking komen;

dat deze afwijking slechts kan worden toegestaan nadat voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- de nodige compenserende maatregelen genomen zijn en de nodige actieve instandhoudingsmaatregelen genomen zijn of worden die waarborgen dat de algehele samenhang van de speciale beschermingszone en -zones bewaard blijft;
- de compenserende maatregelen zijn van die aard dat een evenwaardig habitat of het natuurlijk milieu ervan, van minstens een gelijkaardige oppervlakte in principe actief is ontwikkeld;

dat de Vlaamse regering oordeelt over het bestaan van een dwingende reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard; dat deze beoordeling dus niet kan gebeuren binnen de procedure van het Vlarem;

Overwegende dat kan worden gesteld dat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 36ter § 5 van het Natuurdecreet, meer bepaald:

- er is niet aangetoond dat er geen minder schadelijke alternatieven zijn;
- dwingende redenen van groot openbaar belang is niet vastgesteld door de Vlaamse regering;
- er worden geen compenserende maatregelen voorgesteld en er worden niet de nodige actieve instandhoudingsmaatregelen genomen die waarborgen dat de algehele samenhang van de speciale beschermingszone en -zones bewaard blijft";

- d) de afdeling Operationeel Waterbeheer van de VMM brengt op 5 mei 2008 een advies uit waarvan het besluit als volgt luidt :

"Gelet op de geformuleerde opmerkingen op de uitwerking van de bijzondere voorwaarden binnen het geëvalueerde rapport, wordt er gesteld dat de bijzondere voorwaarden onvoldoende werden ingevuld. Hierdoor is een correcte beoordeling op basis van het geleverde rapport niet mogelijk en ziet de afdeling Operationeel Waterbeheer zich genoodzaakt een ongunstig advies te formuleren betreffende het definitief verlenen van de vergunning op proef";

- e) in een advies van 13 mei 2008 deelt het Agentschap voor Natuur en Bos de volgende conclusies mee :

"Concluderend kan gesteld worden dat met de huidige kennis van zaken en op basis van de voorliggende resultaten (zowel uit het rapport opgesteld in opdracht van Pidpa door Haskoning als uit het Niche-onderzoek van het inbo) niet eenduidig kan vastgelegd worden dat er significant negatieve effecten aanwezig zijn op de duurzame instandhouding van de te beschermen habitats. Het is evenwel ook niet 100% vaststaand uit te maken dat deze effecten niet zouden kunnen voorkomen. Hiervoor zijn beide studies van te korte looptijd en moeten verdere opnames en opvolging de gebruikte modellen en hiermee samengaande accuraatheid van de voorspellingen verder verfijnen.

Het ANB kan dan ook geen fundamentele bezwaren formuleren tegen voorliggende aanvraag op voorwaarde dat:

- Het uitgezette monitoringprogramma wordt in overleg met ANB (grondwatermeetnet en de vegetatieopnames in permanente kwadraten) verfijnd en verder uitgevoerd (...);
- De bevindingen van het monitoringprogramma jaarlijks gerapporteerd worden aan ANB, inclusief een beschrijving en evaluatie van de staat van instandhouding van de Natura-2000 habitats;
- Wanneer uit het jaarrapport zou blijken dat de gunstige staat van instandhouding in het gedrang komt, moeten onverwijld de nodige maatregelen genomen worden.
 - Hetzij het verlagen van de debieten;
 - Hetzij het putrotatiesysteem vervangen door een verdeling van het debiet over alle putten;
 - Hetzij de winning volledig stil te leggen";

- f) de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie stelt op 13 mei 2008 voor om de gevraagde vergunning te weigeren; de commissie is onder meer van oordeel dat "de bijzondere voorwaarden opgelegd in het ministerieel besluit van 14 juni 2006 onvoldoende werden ingevuld waardoor een correcte beoordeling niet mogelijk is en er onvoldoende garanties zijn om een definitieve vergunning te verlenen".

4.8. In het door artikel 53bis, § 2, 1°, a), van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (hierna : Vlarem I) voorgeschreven evaluatieverslag van de afdeling Milieu-inspectie staat het volgende te lezen :

"Voorgeschiedenis

PIDPA heeft voor de winning in Balen een vergunning verkregen op 16 juni

2005. Op 14 juni 2006 werd in beroep de vergunning gedeeltelijk verleend op proef, namelijk het gedeelte voor de winning bestaande uit 6 putten in Balen-Nete. De vergunningstermijn van de proefvergunning verstrijkt op 16 juni 2008.

Evaluatie

De afdeling Milieu-inspectie wordt enkel gevat in de laatste bijzondere voorwaarde voor Balen-Nete. Hierin wordt bepaald dat de debieten beperkt worden van 1 mei t.e.m. 31 augustus. Tijdens deze periode is een verhoging van het maximale dagdebiet tot 7.200 m³ enkel toegestaan bij het optreden van calamiteiten. Dit moet steeds onmiddellijk gemeld worden aan de afdeling Milieu-inspectie.

Wij hebben tot nog toe geen melding hiervan ontvangen.

Er zijn geen inspecties ter plaatse uitgevoerd.

Besluit

Wij hebben geen melding ontvangen van overschrijdingen van het debiet en wij hebben geen inspecties ter plaatse uitgevoerd".

4.9. Met het thans bestreden besluit van 24 juni 2008 verleent de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur aan de PIDPA de gevraagde vergunning voor een termijn eindigend op 14 juni 2016. De definitieve vergunning wordt afhankelijk gesteld van de naleving van de volgende bijzondere voorwaarden :

"- het irrigatiesysteem en de waterlopen worden als volgt gemonitord:

- Pidpa houdt een logboek bij met
 - o het dagdebiet van de winning;
 - o de schakeling van de putten;
 - o het debiet van de irrigatie;
 - o de sturing van de irrigatie van de gemeentelijke visvijvers;
 - o Pidpa zorgt dat het irrigatiesysteem steeds onder voldoende druk staat om het irrigatiedebiet van 100 m³/u te kunnen leveren indien nodig. Indien vastgesteld wordt dat gedurende een periode van langer dan een week de irrigatie om welke technische reden dan ook haar taak niet vervult, kan de verantwoordelijke van het Agentschap voor Natuur en Bos in overleg met Pidpa de winning van Balen-Nete laten stilleggen indien het irrigatiesysteem of een waterloop dreigt droog te vallen;

- het grondwater wordt als volgt gemonitord:

de exploitant behoudt de bestaande 5 peilputten met logger en 1 meetpunt met logger in de Visbeek die met een meetinterval van 2 uur het (grond)waterpeil registreert.

- Het uitgezette monitoringprogramma (grondwatermeetnet en de vegetatieopnames in permanente kwadraten) wordt in overleg met het Agentschap voor Natuur en Bos en de Vlaamse Milieumaatschappij, Dienst Grondwaterbeheer verfijnd en verder uitgevoerd;

- De bevindingen van het monitoringprogramma worden jaarlijks gerapporteerd aan het Agentschap voor Natuur en Bos en de Vlaamse Milieumaatschappij, Dienst Grondwaterbeheer, inclusief een beschrijving en evaluatie van de staat van instandhouding van de Natura-2000 habitats;
- Van zodra de instandhoudingsdoelstellingen zijn bepaald:
 - wanneer uit het jaarrapport zou blijken dat de gunstige staat van instandhouding in het gedrang komt, dan moeten onverwijld de nodige maatregelen worden genomen (hetzij het putrotatiesysteem vervangen door een verdeling van het debiet over alle putten, hetzij het verlagen van de debieten gedurende een bepaalde periode of de winning stilleggen in kritische periodes);
 - de debieten worden beperkt tot 2.400 m³/dag in de periode van 1 mei tot en met 31 augustus. Tijdens deze periode is een verhoging van het maximale dagdebiet tot 7.200 m³ enkel toegestaan bij het optreden van calamiteiten. Dit moet steeds onmiddellijk worden gemeld aan de afdeling Milieu-inspectie".

Het bestreden besluit steunt onder meer op de volgende motieven :

"Overwegende dat bij ministerieel besluit van 14 juni 2006 de vergunning voor de grondwaterwinning Balen-Nete op proef werd verleend; dat de opgelegde bijzondere voorwaarden in het voormelde besluit als doel hebben na te gaan wat de invloed van de grondwaterwinning op het habitatrichtlijngebied is;

(...);

Overwegende dat een evaluatierapport werd opgesteld met betrekking tot de grondwaterwinning Balen-Nete op 11 december 2007; dat dit werd opgemaakt door erkende MER-deskundigen van het studiebureau Haskoning Belgium bvba;

Overwegende dat in de uitgebrachte adviezen heel wat opmerkingen worden gemaakt over het rapport;

(...);

Overwegende dat een vegetatiemonitoring wordt uitgevoerd sinds 2006; dat hierbij ook werd nagegaan of de staat van instandhouding van de gemonitorde percelen gegarandeerd is; dat volgens het rapport de staat van instandhouding, voor wat betreft de deelcriteria die verband houden met eutrofiëring en verdroging, globaal is gegarandeerd in het studiegebied bij de vergunde debieten van Balen-Nete, met uitzondering van bepaalde percelen in de nabijheid van hoofdwaterlopen en watervangputten, en onder het hieronder gemaakte voorbehoud; dat de watervangputten bij het aanslaan van de pomp een acuut, significant verlagend effect hebben op het grondwaterpeil in de omgeving, wat kan worden vastgesteld in de metingen; dat dit effect dus plaatsvindt over een klein deel van het jaar, maar wel verantwoordelijk is voor de diepste grondwaterstanden; dat in het rapport wordt gesteld dat met het hier uitgevoerde onderzoek niet is uit te maken of dit een probleem zou vormen

voor de garantie van de staat van instandhouding van de Natura 2000-habitats; dat dit specifiek literatuuronderzoek zou vergen naar het effect van kortstondige waterstands dalingen, en mogelijk het raadplegen of opbouwen van referentiedatasets rond bodem- en grondwaterchemie van deze habitats in gebieden zonder bijzondere invloeden op de grondwaterstanden;

Overwegende dat in het onderzoeksproject van het Instituut voor Natuurbehoud 'Beheermodellen actief peilbeheer Niche Vlaanderen' voor de betreffende waterwinning twee scenario's werden vergeleken namelijk scenario 1994 (geen pompregime en irrigatie) en scenario 2003 (pompregime en irrigatie); dat uit de toepassing van het model blijkt dat de grondwaterstanden iets lager liggen in het scenario 2 en dat de zuurtegraad en de trofie van de standplaats nauwelijks verschillend is; dat de potenties voor de meeste vegetaties dan ook aanwezig blijven, zij het dat de arealen van de vegetatietypes van vochtige en natte standplaatsen (in stand te houden habitats) iets kleiner en meer versnipperd zijn;

Overwegende dat de eerste bijzondere voorwaarde van de proefvergunning stelt dat 'de grondwaterstanden steeds in overeenstemming moeten zijn met de standplaatsvoorwaarden voor een gunstige instandhouding van de habitats'; dat uit het rapport niet eenduidig kan worden vastgesteld dat er significante negatieve effecten aanwezig zijn op de duurzame instandhouding van de te beschermen habitats;

Overwegende dat zoals voormeld als bijzondere voorwaarde was opgelegd dat indien de conclusies van het MER onderschat zijn, moet nagegaan worden of er een significante aantasting kan zijn en indien ja, bij welk debiet eventueel een duurzame instandhouding van de habitats en een duurzame situatie van het watersysteem mogelijk is; dat kan worden geconcludeerd dat er een onderschatting gebeurde van de verlaging van de stijghoogte van het grondwater ten gevolge van de grondwaterwinning; dat echter niet werd aangetoond dat dit bijkomende effect te remediëren valt door een gewijzigd pompregime; dat het rapport ook geen uitspraak doet over het effect van deze laagste grondwaterstanden op de garantie van instandhouding van de Natura 2000-habitats;

Overwegende dat in het rapport wordt gesteld dat uit de monitoringresultaten blijkt dat de huidige pomp- en irrigatiedebieten te Balen-Nete vrij goed overeenkomen met alternatief 1 van de modellering van in het MER Balen en dus ook met de huidige vergunde debieten;

Overwegende dat in de proefvergunning als bijzondere voorwaarde was opgelegd dat de debieten moeten worden beperkt tot 2.400 m³/dag in de periode van 1 mei tot en met 31 augustus en dat tijdens deze periode een verhoging van het maximale dagdebiet tot 7.200 m³ enkel toegestaan is bij het optreden van calamiteiten; dat dit steeds onmiddellijk moet worden gemeld aan de afdeling Milieu-inspectie; dat uit de opgepompte debieten kan afgeleid worden dat aan deze voorwaarde wordt voldaan; dat in het evaluatieverslag van 6 maart 2008 van de afdeling Milieu-inspectie wordt gesteld dat een dergelijke melding niet werd ontvangen;

Overwegende dat in het rapport wordt gesteld dat de uitgevoerde natuurtechnische maatregelen (onder andere irrigatiesysteem) op een effectieve wijze de voorziene functie vervullen; dat in het advies van de afdeling Natuur

ook gesteld is dat het opzet van het irrigatieproject geslaagd is;

Overwegende dat in het rapport wordt gesteld dat er een rechtstreeks verband wordt gelegd tussen het irrigatiedebiet en het neerslagtekort; dat dit evenwel niet de hoge irrigatiepieken verklaart in de maanden september en oktober 2006, maanden zonder neerslagtekort; dat wellicht ook het pompregime een impact heeft; dat namelijk bij het extra oppompen van grondwater begin september 2006 en 2007 extra irrigatiewater wordt ingelaten en bij het verminderen van het debiet in mei 2007 er een duidelijke afname in de hoeveelheid irrigatiewater is;

Overwegende dat met betrekking tot de gemeten grondwaterstanden kan opgemerkt worden dat de peilbuizen, die relatief ver van de winning zijn gelegen, relatief grote fluctuaties tonen in vergelijking met peilbuizen in het centrum van de winning; dat dus blijkbaar de irrigatie enkel lokaal een positief effect heeft, met name in het centrum waar de irrigatie plaatsvindt;

Overwegende dat bij het rapport een belangrijke opmerking dient te worden gemaakt in die zin dat de peilbuis BA123 (en ook de overige peilbuizen in illustratie 7) duidelijk binnen de invloedssfeer van de winning zijn gelegen waardoor deze peilbuis bezwaarlijk als referentiepeil kan worden gebruikt; dat bijgevolg de stelling dat de grondwaterpeilen in het studiegebied voornamelijk worden beïnvloed door de peilen in oppervlaktewater niet noodzakelijk correct is; dat het peil in de Hanske Selsloop wordt vergeleken met grondwaterpeilen in peilbuizen die binnen het invloedsgedebiet liggen van de winning; dat door het ontbreken van een écht referentiepeil, zonder invloed van de winning, het onmogelijk is om vast te stellen of het peil van de Hanske Selsloop mogelijk zelf niet beïnvloed is door de winning;

Overwegende dat er verder wordt gewezen op het verschil in pompregime in realiteit en wat in de modellering is gebruikt; dat in het model voor de periode van 1 september tot 30 april de toename van het debiet (pompput 2 wordt het ganse jaar door gemodelleerd met een debiet van 2400 m³/dag) wordt verdeeld over de vijf overige pompputten; dat in realiteit het door twee van de vijf pompputten, welke elkaar in rotatie afwisselen, wordt opgepompt; dat het bijgevolg niet is aangetoond dat het verschil tussen gemodelleerd en reële pompregime kan gemilderd worden door het verhoogde debiet te verdelen, over de vijf extra pompputten samen, door de vijf pompen met frequentiesturing op minder vermogen te laten werken, de uitstroom te beperken door bijvoorbeeld een membraanafsluiter of via een andere mogelijke technische ingreep;

Overwegende dat bijgevolg wordt vastgesteld dat er een onderschatting gebeurde van de verlaging van de stijghoogte van het grondwater ten gevolge van de winning; dat in het rapport echter niet wordt aangetoond dat dit bijkomend effect te remediëren valt door een gewijzigd pompregime;

Overwegende dat de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied nog moeten worden vastgesteld; dat deze doelstellingen een gepast referentiekader bieden om impact op het habitatgebied te kunnen inschatten;

Overwegende dat concluderend kan worden gesteld dat met de huidige kennis van zaken en op basis van de voorliggende resultaten (zowel uit het rapport opgesteld in opdracht van Pidpa door Haskoning als uit het Niche-onderzoek van het INBO) niet eenduidig kan worden gesteld dat er op

dit ogenblik, na een proefperiode van 2 jaar, de aangevraagde grondwaterwinningsdebeten een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken speciale beschermingszone zouden kunnen veroorzaken; dat hiervoor beide studies van te korte looptijd zijn; dat het bijgevolg aangewezen is een definitieve milieuvergunning te verlenen, doch voor een beperkte termijn van 10 jaar (te rekenen vanaf de aanvang van de proefvergunning) teneinde de exploitant de mogelijkheid te geven om aan de hand van verdere monitoring over representatieve meetgegevens te beschikken die toelaten om een oppompscenario te bepalen waarvan eenduidig vaststaat dat er geen significante effecten te verwachten (zijn)".

V. Ontvankelijkheid van het beroep

A. Eerste exceptie

5. Wat betreft de ontvankelijkheid *ratione temporis* werpt de tussenkomende partij het volgende op :

"101. Beslissingen inzake milieuvergunningsaanvragen dienen conform artikel 31 VLAREM I te worden bekendgemaakt op bevel van de bevoegde burgemeester voor een periode van dertig kalenderdagen. Verzoekende partij stelt in haar verzoekschrift dat de aanplakking van de beslissing door de gemeente Balen gebeurde op 23 juli 2008. (...) De verplichting tot bekendmaking is er (in feite uitsluitend) t.b.v. derde belanghebbende(n) die anders geen kennis kunnen nemen van de vergunning, noch de onwettigheid ervan kunnen onderzoeken.

102. Het is in dit kader van belang om te wijzen op de recente rechtspraak van de Raad van State inzake de feitelijke kennisname van een stedenbouwkundige vergunning. Zo oordeelde de Raad in arrest VAN HERCK, nr. 187.842 van 12 november 2008 als volgt :

'Stedenbouwkundige vergunningen dienen noch bekendgemaakt, noch aan derden betekend te worden. Voor derden belanghebbenden gaat de termijn van zestig dagen om een annulatieberoep in te stellen in met de dag waarop zij kennis hebben van de vergunning of ervan kennis konden hebben, gebruik makend van de hun door artikel 2 van het toentertijd geldende koninklijk besluit van 22 oktober 1971 tot uitvoering van artikel 63 van de stedenbouwwet geboden mogelijkheid om er ten gemeentehuize inzage van te nemen. Iedere derde die kennis heeft van de vergunningsplichtige bouwwerken, moet daarbij de nodige diligentie aan de dag leggen om van die vergunning kennis te nemen. Het mag niet in de macht van een potentiële verzoeker liggen, wanneer hij in de mogelijkheid is kennis te nemen van de bestuurshandeling die hij eventueel met een annulatieberoep wenst te bestrijden, die kennisneming voor onbepaalde tijd uit te stellen en daardoor de aanvangsdatum van de

termijn van beroep willekeurig te verschuiven, zodat de rechtsgeldigheid en het voor(t)bestaan van de bedoelde bestuurshandeling buiten weten, zowel van de overheid van wie zij uitgaat, als van alle andere belanghebbenden, in het ongewisse wordt gehouden, met alle nadelige gevolgen van dien. Het beginsel volgens hetwelk voorkomen moet worden dat de gelding van administratieve beslissingen te lang onzeker blijft en dat aan artikel 4 van de procedureregeling met betrekking tot de beroepstermijn ten grondslag ligt, eensdeels, en de noodzaak van een evenwichtige bescherming van de belangen én van de bouwheer én van de omwonenden en andere belanghebbende personen, anderdeels, brengen mee dat degene die meent te worden benadeeld door een bouwvergunning en die het bestaan van die vergunning moet vermoeden, toentertijd de verplichting had om binnen een redelijke termijn gebruik te maken van de mogelijkheid die hem door voormeld artikel 2 werd geboden om ten gemeentehuize kennis te nemen van de inhoud van de afgegeven stedenbouwkundige vergunning. Eens die redelijke termijn is verstreken neemt de termijn van zestig dagen om een annulatieberoep in te dienen een aanvang. De beroepstermijn van zestig dagen gaat in op het ogenblik dat een verzoeker een voldoende kennis heeft van het bestaan, de aard en de draagwijdte van een vergunning en niet op het ogenblik waarop hij kennis neemt van het griefhoudend karakter ervan'.

103. Het is duidelijk dat het niet in de macht mag liggen van een potentiële verzoeker wanneer hij in de mogelijkheid is om kennis te nemen van een bestuurlijke beslissing die hij eventueel met een annulatieberoep wenst te bestrijden, die kennisneming uit te stellen. Waar in het verleden werd geoordeeld dat potentiële verzoekers over een 'redelijke termijn beschikken' om feitelijk kennis te nemen van een bestuurlijke beslissing - in de praktijk een periode van ongeveer 15 dagen - hanteert de Xde kamer van Uw Raad sedert kort een veel strenger criterium ten einde de rechtszekerheid te garanderen en te vermijden dat de rechtsgeldigheid en het voortbestaan van bestuurshandelingen kunstmatig wordt verlengd. De Raad benadrukt met andere woorden het diligent en spoedeisend optreden van de potentiële verzoekende partij en verplicht deze in haar recente rechtspraak om zo spoedig mogelijk op te treden. De beroepstermijn van zestig dagen gaat in op het ogenblik dat verzoekende partij een voldoende kennis heeft van het bestaan, de aard en de draagwijdte van een vergunning en niet van het ogenblik waarop deze kennis krijgt van het griefhoudend karakter ervan. De adviesverlenende organen vernemen met de vergunning of en in welke mate rekening is gehouden met hun advies. Ze hebben aldus kennis van bestaan, aard en draagwijdte van de vergunning vooraleer derden belanghebbenden en de vergunninghouder er zelf kennis van hebben. De i.c. door artikel 52, 4° VLAREM I voorziene bekendmaking cfr. artikel 31 VLAREM I is er niet t.b.v. de adviesverlenende administraties. Door te handelen zoals de heer Van Buggenhout doet, nl. met twee petjes op naargelang het uitkomt, schendt hij impliciet maar duidelijk de wapengelijkheid. Al wat op grond daarvan wordt uitgevoerd, gebeurt met miskenning van dat basisprincipe, en is aldus onwettig.

104. Zoals eerder aangehaald wordt de functie van secretaris en bestuurder bij de VZW VALK (~verzoekende partij) bekleed door de heer Van

Buggenhout, dewelke eveneens de lokale boswachter/afgevaardigde van ANB is dewelke krachtens de beheersovereenkomst van 1998 verantwoordelijke is voor het beheer van de terreinen van PIDPA. (...). Het is de heer Van Buggenhout die de jaarverslagen opmaakt omtrent monitoring. Het is de heer Van Buggenhout dewelke het uithangbord van het ANB is op het terrein. Het ANB heeft op 13 mei 2008 - als laatste adviesinstantie - advies verstrekt in het kader van de procedure tot het nemen van een definitieve beslissing na proefvergunning. Het advies wordt gevoegd als stuk 6. De heer Van Buggenhout volgt het dossier op de voet op vanuit het ANB en eveneens als secretaris van de vzw VALK. Het verleden heeft aangetoond dat verzoekende partij de milieuvergunningsprocedure inzake de grondwaterwinning te Balen van nabij volgt. Dit blijkt eveneens uit het zeer volledig stukkenbundel waarover verzoeker blijkbaar beschikt.

105. Er moet worden vastgesteld dat de heer Van Buggenhout, in het kader van de professionele bezigheid, reeds voordien kennis kreeg van de bestreden beslissing. Uiteraard wordt deze beslissing door ANB Antwerpen eveneens ter kennis gebracht van de lokale verantwoordelijke van ANB, de heer Van Buggenhout. In alle redelijkheid dient te worden vastgesteld dat de heer Van Buggenhout, en dus de vzw VALK, reeds feitelijk kennis kreeg van de beslissing vóór de bekendmaking ervan op 23 juli 2008.

106. Doordat de heer Van Buggenhout secretaris is van de vzw VALK dient gesteld dat de kennisname van de bestreden beslissing in hoofde van de vzw VALK een aanvang neemt vanaf het ogenblik dat de heer Van Buggenhout kennis kreeg van de bestreden beslissing. Wat de ene weet, bindt de andere. Het tijdstip waarop het aan de ene bekend wordt, moet geacht worden hetzelfde te zijn als dat voor alle anderen. Indien dit niet het geval zou zijn, zou men, in strijd met bovenstaande rechtspraak van de Xde kamer van Uw Raad, de termijn om beroep te kunnen instellen kunstmatig kunnen verlengen. Dit is in strijd met de rechtszekerheid.

107. Bijgevolg dient op basis van de bovenstaande rechtspraak van Uw Raad te worden vastgesteld dat het verzoekschrift tot nietigverklaring laattijdig werd ingediend.

108. Indien Uw Raad de mening mocht zijn toegedaan dat de aangehaalde rechtspraak van Uw Raad omtrent de 'feitelijke kennisname' van stedenbouwkundige vergunningen niet naar analogie kan worden toegepast op voorliggend dossier aangezien de milieuvergunning krachtens artikel 31 VLAREM I dient te worden bekendgemaakt waar dit niet het geval is voor stedenbouwkundige vergunningen, en de beroepstermijn pas kan beginnen lopen vanaf de bekendmaking van de beslissing, dient te worden vastgesteld dat aldus in casu de wapengelijkheid diverse malen is geschonden zoals hiervoor uiteengezet".

6. In de memorie van wederantwoord stelt de verzoekende partij onder verwijzing naar de arresten van de Raad van State nr. 150.456 van 20 oktober 2005 en nr. 190.878 van 26 februari 2009 dat de beroepstermijn slechts ingaat na afloop van de bekendmakingsperiode en dat de rechtspraak met

betrekking tot stedenbouwkundige vergunningen te dezen niet relevant is. Voorts betoogt de verzoekende partij dat zelfs al zou één bestuurslid op de hoogte zijn geweest van de beslissing, zulks niet betekent dat ook de andere bestuursleden op de hoogte waren, dat bovendien niet wordt aangetoond dat wie dan ook van de raad van bestuur kennis had van de bestreden beslissing vóór aanvang van de aanplakkingsperiode, dat zij er als derde-belanghebbende mocht van uitgaan dat de aanplakking het aanknopingspunt is voor de berekening van de beroepstermijn, dat het Agentschap voor Natuur en Bos niet op de hoogte werd gesteld van de verleende vergunning en dat zelfs indien de centrale diensten van het Agentschap te Brussel op de hoogte zouden zijn gebracht, de exceptie steunt op de loutere veronderstelling dat de lokale ambtenaren via hiërarchische weg ook in kennis zouden zijn gesteld van de bestreden beslissing.

Beoordeling

7. De definitieve beslissing van de Vlaamse minister van Leefmilieu na het verlenen van een vergunning op proef, dient overeenkomstig artikel 52, 4°, van Vlarem I bekendgemaakt te worden door aanplakking. Voor diegenen die voor de kennisneming van de definitieve beslissing over de vergunningsaanvraag aangewezen zijn op de voorgeschreven bekendmaking ervan door aanplakking, zoals de verzoekende partij, vangt de termijn van 60 dagen om bij de Raad van State beroep in te stellen aan na afloop van de bekendmakingsperiode. Gelet op de plicht tot bekendmaking is het van geen belang te weten vanaf wanneer de verzoekende partij feitelijke kennis zou hebben gehad van het bestreden besluit, nog daargelaten de vaststelling dat de tussenkomende partij de beweerde feitelijke kennisname steunt op weinig overtuigende elementen, te weten de niet-bewezen veronderstelling dat het Agentschap voor Natuur en Bos de bestreden beslissing ter kennis heeft gebracht aan een plaatselijke ambtenaar, tevens bestuurder en secretaris van de verzoekende partij, waardoor de vereniging als dusdanig geacht moet worden kennis te hebben van die beslissing.

Te dezen blijkt dat de bestreden beslissing door aanplakking werd bekendgemaakt vanaf 23 juli 2008, zodat het annulatieberoep tijdig werd ingesteld op 22 september 2008.

De exceptie wordt verworpen.

B. Tweede exceptie

8. In een tweede exceptie stelt de tussenkomende partij dat de verzoekende partij zich beroept op een persoonlijk belang, doch nergens aantoont op welke manier de persoonlijke belangen van de vereniging worden geschaad door de bestreden milieuvergunning.

9. In de memorie van wederantwoord beklemtoont de verzoekende partij dat de vordering kan worden ingepast in haar maatschappelijk doel. Zij stelt onder meer dat de tenuitvoerlegging van de bestreden milieuvergunning indruist tegen de verwezenlijking van haar maatschappelijk doel, vermits natuurwaarden in het gedrang komen.

Beoordeling

10. In het verzoekschrift tot nietigverklaring zet de verzoekende partij onder meer het volgende uiteen ter staving van haar belang :

"1. Verzoekende partij is (...) eerder (een) milieuvereniging, met werkingsgebied beperkt tot het arrondissement Turnhout in de provincie Antwerpen.

Het arrondissement Turnhout omvat onder meer de gemeenten Balen, Mol, Grobbendonk, Dessel, Laakdal, Westerlo, ...

Volgens haar statuten heeft VZW VALK als doel:

- '- waken over een kwalitatief en kwantitatief optimaal menselijk en natuurlijk leefmilieu, in het bijzonder er de natuur en het milieu te vrijwaren, te behouden, te herstellen en te verbeteren in al zijn vormen, zoals landschap, monumenten, biotopen, dieren, planten evenals lucht, water en bodem;
- steunen en stimuleren van wetenschappelijk onderzoek;
- propageren van de vooropgestelde ideeën naar het brede publiek.

Dit doel dient nagestreefd onafhankelijk van enige politieke, wijsgerige of religieuze strekking.

De vereniging wil eveneens alle activiteiten ondernemen die bovenstaande doelen kunnen bevorderen. Zij kan in die zin ook, doch slechts op bijkomstige wijze, handelsdaden stellen, enkel voorzover de opbrengst hiervan besteed wordt aan het doel waarvoor de vereniging werd opgericht'.

2. Huidige vordering past in het recht van de verzoekende partij om deze statutaire doelstellingen te verwezenlijken.

De betwiste milieuvergunning is nl. te situeren binnen een voor het natuurbehoud belangrijk gebied, nl. een speciale beschermingszone volgens de habitatrichtlijn, wat mag aanzien worden als een op vlak van natuurlijk leefmilieu belangrijk gebied. Meer bepaald gaat het om het habitatrichtlijngebied 'Bovenloop van de Grote Nete met Zammelsbroek, Langdonken en Goor' waar verscheidene beschermde habitats voorkomen, waaronder een aantal prioritaire habitats, meer bepaald alluviale bossen met *Alnion glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (habitat 91EO) en soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems (habitat 6230); verder zijn er ook natte ruigtes met onder meer moerasspirea. Dit habitatrichtlijngebied is aangemeld voor de volgende soorten: beekprik, kleine modderkruiper, kamsalamander en drijvende weegbree.

Uit onder meer de beslissing zelf, sommige adviezen zoals van het Agentschap Natuur en Bos, alsook uit de voorwaarden destijds gesteld bij de proefvergunning, blijken de mogelijke nadelen voor het natuurlijk leefmilieu. Samengevat gaat het om risico's van verdroging, wijziging van de kwantiteit en kwaliteit van het grondwater- en kwelwatersysteem, vegetatiewijzigingen in en van habitattypes zoals elzenbroekbos, zeggevegetaties, vegetatie met moerasspirea,...; verder nadelen door teveel schommelingen en te lage minwaarden van de grondwaterstand, waardoor verzuuring, mineralisatie, eutrofiëring en dergelijke optreedt; meer risico's voor droogvallen van ecologisch zeer waardevolle waterlopen zoals Hanske Selsloop, Visbeek, .. in de omgeving; navenante aantasting van populaties van diersoorten in en nabij de winningsputten, onder meer vissoorten (beekprik bv.) maar ook zoogdieren (bunzing, waterspitsmuis ?,..) en insecten (libellen) en vogels (rietgors, waterral,...); wijziging van het landschap en het natuurlijk overstromingsgebied van de Grote Nete, door verdroging. Ook de nadelen door de als milderende maatregel vergunde irrigatie met basisch, kalkrijk kanaalwater bedoeld om de grondwaterdaling te compenseren dient vermeld. Dit leidt nl. eveneens tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van het watersysteem.

VZW Valk heeft haar werkingsgebied niet beperkt tot de stricte natuurgebieden (volgens het gewestplan). Ook andere kwetsbare gebieden zoals landschappelijk waardevol gebied, SBZ habitat- en vogelrichtlijn, ... kunnen redelijkerwijze deel uitmaken van haar bekommernissen als milieuvereniging.

Als nadeel en persoonlijk belang voor de vereniging dient ook vermeld het gegeven dat de mogelijkheid tot inspraak fel werd beknot door het feit dat er geen aanplakking van de milieuvergunningsaanvraag heeft plaatsgevonden te

Balen-Nete.

Indien zij wel op de hoogte was geweest, zou mogelijks de proefvergunning en dus ook de huidige milieuvergunning nooit verleend geweest zijn".

Uit de statuten van de verzoekende partij blijkt dat zij binnen het arrondissement Turnhout onder meer als doeleinden nastreeft het "waken over een kwalitatief en kwantitatief optimaal menselijk en natuurlijk milieu; in het bijzonder er de natuur en het milieu te vrijwaren, te behouden, te herstellen en te verbeteren in al zijn vormen, zoals landschap, monumenten, biotopen, dieren, planten evenals lucht, water en bodem".

Het instellen van een beroep tot nietigverklaring tegen een milieuvergunning die de natuurwaarden van een habitatrictlijngebied nadelig beïnvloedt, kadert in de statutaire doelstellingen van de verzoekende partij, hetgeen door de tussenkommende partij overigens niet wordt betwist.

De exceptie wordt verworpen.

C. Derde exceptie

11. Met betrekking tot de "hoedanigheid" en het "geoorloofd belang" zet de tussenkommende partij het volgende uiteen :

" B.2 Hoedanigheid

116. Zoals reeds eerder aangehaald onder titel VII.2.A.2 werd in 1998 een overeenkomst gesloten tussen PIDPA en het toenmalig Aminoal, vandaag ANB. In deze overeenkomst werd overeengekomen dat Aminoal instaat voor het natuurtechnisch beheer van de percelen van PIDPA. Verder wordt een definitie gegeven van de term natuurtechnisch beheer. Dit omvat :

'het nemen van maatregelen en het uitvoeren van werken voor het behoud of vermeerdering van de natuurwaarden in het betrokken gebied. Aminoal, afdeling Natuur zal hieromtrent jaarlijks een beheersplan aan PIDPA voorleggen. In functie van dit plan zullen aangestelden van AMINAL op eigen initiatief deze maatregelen en werken uitvoeren. Deze maatregelen en werken houden alle activiteiten in tot het behoud van flora, fauna en het landschap, ...'

117. PIDPA heeft met andere woorden reeds sedert 1998 de opdracht gegeven aan Aminoal voor het uitvoeren van werken en het nemen van

maatregelen ten einde de natuurwaarden in het betrokken gebied in stand te houden. Deze overeenkomst liep ook nog ten tijde van de proefperiode zoals ook blijkt uit het schrijven dat door ANB op 1 juni 2007 aan PIDPA werd gericht. De lokale vertegenwoordiger van ANB, vroeger Aminimal, is de heer Van Buggenhout. Deze dient namens ANB en in opdracht van PIDPA de situatie ter plaatse op te volgen en heeft de bevoegdheid om op eigen initiatief alle maatregelen en werken uit te voeren die noodzakelijk zijn. In concreto betekent dit ondermeer dat de heer Van Buggenhout zelf persoonlijk instaat voor het irrigatieproject dat zich bevindt op de terreinen van PIDPA. Dit blijkt uit het jaarverslag van de vergadering van 3 juni 2002 (...) waarin het volgende staat omtrent het irrigatieproject :

'...

Het irrigatieproject is afgewerkt en operationeel. Sturing van de watertoevoer op het terrein wordt opgevolgd door de heer Van Buggenhout

...'

118. In het verslag van 17 september 2008 staat hieromtrent :

'De gepompte debieten tonen aan dat er in 2008 minder irrigatiewater aangevoerd wordt dan in 2007. M. Van Buggenhout bevestigt dit, door de sturing in het gebied te verfijnen is minder aanvoer van rijk kanaalwater nodig en wordt het water maximaal opgehouden in het gebied'.

119. De heer Van Buggenhout brengt hiervan jaarlijks verslag uit hetgeen blijkt uit de beheersovereenkomst zelf, en hetgeen ook wordt bevestigd (...) in bovenstaande verslagen.

120. De heer Van Buggenhout is als lokale vertegenwoordiger van ANB verantwoordelijk voor alle instandhoudingswerken die dienen te gebeuren en beschikt hiervoor over de meest verregaande bevoegdheden zoals ook blijkt uit de geciteerde paragraaf van de tussen PIDPA en ANB afgesloten beheersovereenkomst en uit de combinatie van functie 'beheer, beleid en handhaving' (...).

121. De heer Van Buggenhout is zoals eerder aangehaald secretaris en zetelt in de raad van bestuur van vzw VALK, i.c. verzoeker.

122. Er bestaat geen twijfel over dat er sprake is van belangenvermenging in hoofde van de heer Van Buggenhout. De heer Van Buggenhout treedt op als rechter en als partij. Dit blijkt eens te meer nu de heer Van Buggenhout blijkbaar een interne 'en vernietigende nota' heeft opgemaakt naar aanleiding van het rapport dat werd gesteld door studiebureau Haskoning. Dit stuk wordt gevoegd door verzoekende partij als stuk II.8. Dit rapport geeft een zeer kritische analyse van de monitoring die heeft plaatsgevonden tijdens de proefperiode. Dit rapport werd nooit door de heer Van Buggenhout overgemaakt aan PIDPA. Hieruit blijkt onmiskenbaar de belangenvermenging van de heer Van Buggenhout. De proefvergunning dd. 14 juni 2006 voorzag in de voorwaarden in verplichting voor PIDPA om ten laatste voor het verstrijken van de proefvergunning het rapport van Haskoning over te maken aan o.a. ANB. (...) Dit gebeurde conform. Op basis van het rapport van PIDPA verleende ANB op 13 mei 2008 een 'voorwaardelijk gunstig' advies van een kleine 5 pagina's. Het besluit van ANB is dat geen fundamentele bezwaren kunnen worden geformuleerd tegen voorliggende aanvraag.

123. Het is dan ook verwonderlijk dat de heer Van Buggenhout als bestuurder van vzw VALK nadien een nota opstelt voor intern gebruik in de actiegroep dewelke 15 pagina's telt en een waslijst van opmerkingen opstelt dewelke niet aan bod kwamen in het advies van ANB. Waarom heeft PIDPA deze nota nooit gekregen van de persoon die instaat voor de instandhouding van de natuurwaarden van haar terreinen? De persoon die reeds gedurende jaren instaat voor de instandhouding van de natuurwaarden van de terreinen van PIDPA gaat zelf een vernietigend rapport schrijven omdat tijdens de proefperiode onvoldoende instandhoudingsmaatregelen zouden zijn genomen en er daardoor sprake zou zijn van een aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen, terwijl hij nochtans diegene is die de irrigatiekraan moet bedienen. Dit is werkelijk de wereld op zijn kop.

124. De heer Van Buggenhout is gelijktijdig rechter en partij. De heer Van Buggenhout stelt een kritische en interne nota op dewelke de beweerde tekortkomingen belicht in de proefvergunning die hij gebeurlijk zelf heeft veroorzaakt. Zo wordt ondermeer gesproken van vissterfte in de Visbeek, terwijl het de heer Van Buggenhout zelf is die verantwoordelijk is voor de watertoevoer van deze beek via de mogelijkheden van het irrigatiesysteem en bijgevolg zelf de kraan kan open zetten om dit te vermijden. De heer Van Buggenhout is, als lokale vertegenwoordiger van ANB, de beheerder van het terrein o.b.v. de beheersovereenkomst tussen PIDPA en ANB.

125. Het staat als een paal boven water dat de heer Van Buggenhout niet onpartijdig is en dat er sprake is van belangenvermenging. Dat is het tegenovergestelde van wapengelijkheid! Er is geen schijntje van wapengelijkheid. Dit heeft uiteraard eveneens zijn weerslag op het optreden van de vzw VALK. Uit de beslissing tot in rechte treding (...) blijkt dat de heer Van Buggenhout aanwezig was bij de beraadslaging. De beslissing tot in rechte treding is bijgevolg behept met een nietigheid.

B.3 Geen geoorloofd belang

126. Luidens artikel 19, eerste lid van de RvSt-wet kunnen de aanvragen, moeilijkheden en beroepen bedoeld bij de artikelen 11, 12 en 13 voor de afdeling Administratie van de Raad van State worden gebracht door elke partij dewelke doet blijken van een benadeling of belang. Uit de rechtspraak van de Raad blijkt dat de verzoeker moet doen blijken van een wettig belang.

127. Zo dient het belang niet enkel persoonlijk, rechtstreeks, zeker en actueel te zijn, doch eveneens geoorloofd. Er dient te worden vastgesteld dat er sprake is van een ongeoorloofd belang indien de verzoeker actief medewerking heeft verleend aan de aangevoerde onregelmatigheid.

128. Zoals hierboven reeds aangehaald heeft de heer Van Buggenhout twee petjes op. Langs de ene kant dient de heer Van Buggenhout in te staan voor het beheer en behoud van alle natuurwaarden op het terrein van en in opdracht van PIDPA, en in het kader van diens professionele activiteit als boswachter (lokale afgevaardigde van ANB). Anderzijds schrijft de heer Van Buggenhout als bestuurder en secretaris van de vzw VALK kritische nota's voor intern gebruik van de vzw en vecht deze als lid van de vzw VALK de beslissing aan van de Minister tot het verlenen van een definitieve vergunning, meer zelfs: zijn eigen advies! De bestreden beslissing is een beslissing tot het verlenen van een definitieve vergunning na proefvergunning. De vergunningverlenende

overheid dient in dergelijk geval te oordelen op basis van de monitoring die gebeurde tijdens de proefperiode of al dan niet een definitieve vergunning kan worden verleend. Tijdens deze proefperiode gebeurde het beheer van de terreinen van PIDPA en alle werken en maatregelen die noodzakelijk waren voor de instandhouding van de aanwezige natuurwaarden door ANB in de persoon van de heer Van Buggenhout. De heer Van Buggenhout had - zoals ook blijkt uit de bovengeciteerde tekst van de beheersovereenkomst - de opdracht voor het uitvoeren van alle noodzakelijke werken.

129. Indien na de proefperiode uit de verzamelde gegevens blijkt dat er sprake is van gebeurlijke schade aan de aanwezige natuurwaarden - quod non - dan dient gesteld dat dit te wijten is aan een onzorgvuldig beheer. Beheer dat door PIDPA werd overgedragen aan ANB/Van Buggenhout.

130. ANB, in persoon van de heer Van Buggenhout, heeft volledige zeggenschap over bv. de irrigatie van het domein. ANB bepaalt in welke mate dient geïrrigeerd te worden en op welke locaties op het terrein. Zo stuurt de heer Van Buggenhout de watertoevoer op het terrein en volgt het deze toevoer op (zie jaarverslag 4 juni 2002 - ...) ANB stelt hiervan jaarlijks een logboek op en maakt dit over aan PIDPA (...). De heer Van Buggenhout stelde in de laatste jaarvergadering met PIDPA (...) dat hij het logboek van de irrigatie zo snel mogelijk naar PIDPA zal doormailen. Uit dit logboek blijkt op welke manier ANB en de heer Van Buggenhout heeft geïrrigeerd het voorbije jaar.

131. De heer Van Buggenhout kan als bestuurder/secretaris van de vzw VALK zich niet beroepen op tekortkomingen die door zijn eigen toedoen zijn veroorzaakt. Indien het beheer van de terreinen gedurende de proefperiode ontoereikend zou zijn geweest en bijgevolg effecten merkbaar zijn op de aanwezige natuurwaarden is dit te wijten aan een foutief beheer. Beheer dat door de heer Van Buggenhout wordt gevoerd. In dergelijke situatie dient te worden vastgesteld dat er sprake is van een ongeoorloofd belang.

132. Indien de heer Van Buggenhout daadwerkelijk de mening was toegedaan dat de grondwaterwinning van PIDPA schade veroorzaakt aan de bestaande en beschermde natuurwaarden diende deze informatie te worden meegedeeld aan PIDPA en de vergunningverlenende overheid. Achteraf blijkt dat de heer Van Buggenhout een uitvoerige kritische nota opmaakte voor intern gebruik van de vzw VALK dewelke nooit eerder werd overgemaakt aan PIDPA.

133. Een verzoeker kan bij gebrek aan wettig belang geen ontvankelijk beroep instellen wanneer voldoende is bewezen dat hij actief zijn medewerking verleende aan de door hem ingeroepen onregelmatige toestand. Een dergelijk beroep strijdt immers met het algemeen rechtsbeginsel *fraus omnia corrumpit*.

134. In casu dient te worden vastgesteld - o.b.v. het bovenstaande - dat de medewerking van verzoeker in persoon van de heer Van Buggenhout onlosmakelijk verbonden is met de door verzoekende partij voorgehouden onregelmatigheid. Uit de tekst van het verzoekschrift blijkt dat de vernietiging wordt gevraagd van de bestreden beslissing omdat verzoeker vreest dat de natuurwaarden op het terrein van PIDPA worden aangetast. Die natuurwaarden worden beheerd door één van de bestuurders van de verzoekende partij !

135. Gelet op het bovenstaande dient te worden vastgesteld dat door het ongeoorloofd belang van een 'sleutel'-bestuurder, zelf verzoeker niet over een

geoorloofd belang beschikt. Het ongeoorloofd belang in hoofde van de heer Van Buggenhout - gelet op diens medewerking bij het tot stand komen van de beweerde onregelmatigheid - leidt tot de onwettigheid van het verzoekschrift tot annulatie.

136. Voor de volledigheid merkt tussenkomende partij nog op dat zoals hierboven geciteerd werd, het belang het voordeel is dat de verzoeker verwacht uit het verdwijnen van de schade die voor hem is ontstaan uit de bestreden beslissing, welke verdwijning het verhoopte gevolg is van de gevorderde vernietiging. In casu dient te worden vastgesteld dat de schade, als die er al zou zijn, niet volgt uit de bestreden beslissing, doch uit het gebrekkig beheer van de site door de beheerder, i.c. de heer Van Buggenhout, bestuurder en secretaris van verzoekende partij".

12. In de memorie van wederantwoord wijst de verzoekende partij er op dat over de aanvraag advies werd verleend door het Agentschap voor Natuur en Bos, dat voormeld bestuur nadien niet meer bij de vergunningverlening was betrokken, dat de verzoekende partij niet kan worden vereenzelvigd met één van haar bestuursleden en het Agentschap voor Natuur en Bos niet kan worden gelijkgesteld met één van haar ambtenaren, dat hoewel het Agentschap voor Natuur en Bos inderdaad bepaalde bevoegdheden heeft op het gebied van natuurbeheer zij niets heeft te zeggen over de kwantiteit van de opgepompte volumes grondwater, dat de beheersbevoegdheden eerder milderende maatregelen zijn en dat, zelfs indien het Agentschap voor Natuur en Bos of sommige van haar functionarissen in gebreke zouden zijn wat betreft de uitoefening van de hen toegekende taken op het vlak van advies en/of terreinbeheer, zulks hoe dan ook niet kan worden toegerekend aan de verzoekende partij.

13. In de laatste memorie gaat de tussenkomende partij nog dieper in op de materiële aanwijzingen omtrent het bestaan van een "twee-petten situatie" en de schijn van partijdigheid in hoofde van een overheidsambtenaar die daardoor gewekt zou zijn.

Beoordeling

14. De wijze waarop een bestuurslid van de verzoekende partij zijn functie van boswachter in dienst van het Agentschap voor Natuur en Bos uitoefent

in het betrokken habitatrichtlijngebied, ontbeert elke juridische relevantie voor de beoordeling van de vereiste hoedanigheid en het geoorloofd karakter van het belang in hoofde van de verzoekende partij die over een eigen rechtspersoonlijkheid beschikt.

De exceptie gaat niet op.

VI. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Standpunt van de partijen

15. De verzoekende partij roept in een eerste middel de schending in van artikel 18 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning (hierna : milieuvergunningsdecreet), van artikel 40 van Vlarem I, van het redelijkheidsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel en het legaliteitsbeginsel, van het ministerieel besluit van 14 juni 2006 houdende het verlenen van de proefvergunning en van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

In een tweede onderdeel zet de verzoekende partij het volgende uiteen :

" B. Bovendien ontbreekt het evaluatierapport Aminimal in de zin bedoeld zoals in art. 40 van het Vlarem-I.

1. Pro forma gezien is er weliswaar een 'evaluatierapport', maar dit voldoet niet aan wat normaliter en redelijkerwijze dient verstaan te worden onder een 'evaluatierapport'.

Cfr. arrest Raad van State nr. 93.180 van 8 februari 2001 inzake LOWIE tegen het Vlaamse Gewest:

Blz. 15-17/23:

'Op het einde van de proefperiode zal de vergunningverlenende overheid 'zonder bijkomende formaliteiten' een definitieve beslissing over de vergunningsaanvraag moeten nemen (artikel 40, § 1, van Vlarem I). Het spreekt vanzelf dat de overheid daarbij rekening zal moeten houden met de vaststellingen die tijdens de proefperiode 'proefondervindelijk' gedaan

zijn, zoniet zou aan het instrument van de proefvergunning elke zinvolle betekenis worden ontnomen.

Bovendien ligt het ook voor de hand dat de vergunningverlenende overheid bij de definitieve beoordeling van de vergunningsaanvraag bijzondere aandacht zal moeten hebben voor de redenen die haar ertoe gebracht hebben om de vergunning eerst op proef te verlenen en niet onmiddellijk definitief te vergunnen voor een langere vergunningstermijn.

Dit verklaart waarom door de Vlarementreglementering wordt vereist dat in het kader van de definitieve beoordeling van de vergunningsaanvraag een evaluatieverslag wordt opgesteld door de afdeling milieu-inspectie, die belast is met de controle ter plaatse van de hinderlijke inrichtingen. (...)'.

Verzoekster verstaat het dan ook zo dat er bijzondere aandacht dient te gaan naar het evaluatieverslag van Aminor, milieu-inspectie, hetwelk onder meer de redenen en voorwaarden van de proefvergunning onder de loupe dient te nemen.

Dit is i.c. evenwel kennelijk zeer licht gebeurd.

Hoe luidt het evaluatierapport ?

'Evaluatieverslag Milieu-inspectie

dd. 6 maart 2008

Voorgeschiedenis

PIDPA heeft voor de winning in Balen een vergunning verkregen op 16 juni 2005. Op 14 juni 2006 werd in beroep de vergunning gedeeltelijk verleend op proef, namelijk het gedeelte voor de winning bestaande uit 6 putten in Balen-Nete. De vergunningstermijn van de proefvergunning verstrijkt op 1 juni 2008.

Evaluatie

De afdeling Milieu-inspectie wordt enkel gevat in de laatste bijzondere voorwaarde voor Balen-Nete. Hierin wordt bepaald dat de debieten beperkt worden van 1 mei t.e.m. 31 augustus. Tijdens deze periode is een verhoging van het maximale dagdebiet tot 7.200 m³ enkel toegestaan bij het optreden van calamiteiten. Dit moet steeds onmiddellijk gemeld worden aan de afdeling Milieu-inspectie.

Wij hebben tot nog toe geen melding hiervan ontvangen.

Er zijn geen inspecties ter plaatse uitgevoerd.

Besluit

Wij hebben geen melding ontvangen van overschrijdingen van het debiet en wij hebben geen inspecties ter plaatse uitgevoerd'.

Aldus blijkt duidelijk dat de Milieu-inspectie een zeer oppervlakkig en beperkt onderzoek heeft gedaan betreffende de voorwaarden (lees: één voorwaarde) van de proefvergunning.

Deze voorwaarden volgens het M.B. 14 juni 2006 waren:

* Ten eerste. 'De grondwaterstanden moeten steeds in overeenstemming zijn met de standplaatsvoorwaarden voor een gunstige staat van instandhouding van de habitats

1. Vegetatie- opnames gemaakt door het IN worden geïnterpreteerd volgens ontwerpnota Natura 2000- habitats voor de te monitoren percelen Balen 2e afdeling sectie C percelen 228, 229, 388, 401,

1563, 1862, 1891a, 1891b, 1922 en 1929a.

2. Hieruit volgt een kaart van de habitats conform de Habitatrichtlijn voor 2003 voor de te monitoren percelen.

3. Indien uit deze kaart blijkt dat ze verschilt van het MER dient deze interpretatie voor het ganse studiegebied gemaakt te worden.

4. Het beoordelingskader voor de staat van instandhouding is het bovenvermelde werk.

5. Door het vastgestelde meetprogramma op percelen waar habitats voorkomen wordt de modelmatige analyse op het terrein getoetst'.

* Ten tweede. 'Het irrigatiesysteem en de waterlopen worden als volgt gemonitord :

1. Pidpa houdt een logboek bij met

o Het dagdebiet van de winning

o De schakeling van de putten

o Het debiet van de irrigatie

o De sturing van de irrigatie van de gemeentelijke visvijvers

2. Pidpa zorgt dat het irrigatiesysteem steeds onder voldoende druk staat om het irrigatiedebiet van 100 m³/u te kunnen leveren indien nodig. Indien vastgesteld wordt dat gedurende een periode van langer dan een week de irrigatie om welke technische reden dan ook haar taak niet vervult, kan de verantwoordelijke van departement LNE, ANB, in overleg met Pidpa de winning van Balen-Nete laten stilleggen indien het irrigatiesysteem of een waterloop dreigt droog te vallen'.

* Derde voorwaarde. 'Het grondwater wordt als volgt gemonitord :

De exploitant voorziet 5 peilputten en 1 peillat van een logger die dagelijks het (grond) waterpeil registreert. De bepaling van de locaties van de bij te plaatsen peilputten en van de peilputten die voorzien dienen te worden van loggers, gebeurt in samenspraak met de afdelingen Water van de VMM en ANB'.

* Vierde voorwaarde. 'Pidpa bezorgt om de 3 maanden digitaal alle relevante meetgegevens aan ANB'.

* Vijfde voorwaarde: 'De exploitant dient op basis van de resultaten een rapport op te stellen waarin wordt nagegaan of :

1. de gemeten grond/oppervlaktewaterstanden in overeenstemming zijn met de berekende waarden van het grondwatermodel opgesteld in functie van het MER

2. de staat van instandhouding van de gemonitorde percelen gegarandeerd is.

3. de conclusies van het MER correct zijn. Indien de conclusies van het MER onderschat zijn, moet worden nagegaan of er een significante aantasting kan zijn en indien ja, bij welk debiet eventueel een duurzame instandhouding van de habitats en een duurzame situatie van het watersysteem mogelijk is'.

* Zesde voorwaarde: 'Dit rapport dient ten laatste 6 maanden voor het verstrijken van de proefvergunning voor evaluatie overgemaakt te worden aan de afdeling Milieuvergunningen, ANB en afdeling Water van de VMM en aan het INBO'.

* Zevende voorwaarde: 'De debieten worden beperkt tot 2400 m³/dag in de periode van 1 mei t.e.m. 31 augustus. Tijdens deze periode is een verhoging van het maximale dagdebiet tot 7200 m³ enkel toegestaan bij het optreden van calamiteiten. Dit moet steeds onmiddellijk worden gemeld aan de afdeling Milieu-inspectie'.

Toelichting: de al dan niet vervulling van minstens 6 van de 7 voorwaarden werd dus niet nagegaan. Bv. quid met het logboek (tweede voorwaarde), de peilputten en peillatten (derde voorwaarde),... ? Ook het gegeven dat andere instanties zoals ANB een bepaalde taak toegewezen kregen, sluit niet uit dat de bevoegde ambtenaren van Aminal, milieu-inspectie, ook nog hun werk dienden te vervullen. Ingevolge hun praktijkervaring, toezichtsbevoegdheid, ruime(re) kijk op het geheel, verantwoordt dat er een evaluatieverslag over alle voorwaarden van de proefvergunning had dienen te gebeuren.

Daardoor is de beslissing aangetast door onwettigheid.

Overigens is ook niet gemotiveerd dienaangaande".

16. De verwerende partij antwoordt dat de vergunning voor een korte termijn werd verleend, dat die korte termijn de exploitant de mogelijkheid geeft om aan de hand van verdere monitoring over verdere representatieve meetgegevens te beschikken die toelaten om een oppompscenario te bepalen waarvan eenduidig vaststaat dat er geen significante effecten te verwachten zijn en dat het gebrek tot op vandaag van een concreet kader maakt dat de vergunningverlenende overheid enkel de realisatie van een concreet kader kan afwachten.

17. In de memorie van wederantwoord betoogt de verzoekende partij dat artikel 40 van Vlarem I is ingegeven vanuit de bijzondere aandacht voor bepaalde onzekerheden omtrent de gevolgen van een proefvergunning, dat het uithollen van de conclusies van het evaluatierapport of de gebrekkige uitvoering ervan gelijkstaat met normvervaging en met het uithollen van de voorwaarden van de proefvergunning, dat het gebrek aan een afdoend onderbouwde en gestaafde evaluatie van de proefperiode het evaluatierapport onwettig maakt, dat de verwerende partij niet ingaat op het evaluatieverslag, dat de conclusies van MER-deskundige Haskoning, die ten andere zelf het voorwerp zijn van heel wat kritiek, niet afkomstig zijn van Aminal, dat het bestreden besluit ook niet motiveert waarom de tekortkomingen van het evaluatieverslag goedge maakt worden door het rapport van een MER-deskundige en dat het rapport Haskoning zelf een

probleem signaleert in verband met een significante verlaging van het grondwaterpeil in de omgeving.

18. De tussenkommende partij stelt, in navolging van hetgeen zij heeft uiteengezet bij de ontvankelijkheid van het beroep, dat de verzoekende partij geen geoorloofd belang heeft bij het middel en voorts dat het verzoekschrift tot nietigverklaring onsamenhangend en ongestructureerd is en dat het geen voldoende duidelijke omschrijving van de overtreden rechtsregels of beginselen bevat noch van de wijze waarop die rechtsregels of beginselen zouden zijn geschonden.

Ten gronde laat zij wat betreft het tweede onderdeel van het eerste middel het volgende gelden :

"156. Verzoekende partij houdt in diens verzoekschrift voor dat er geen evaluatierapport werd gevoegd zoals vereist volgens artikel 40 VLAREM I. Het gevoegde evaluatieverslag van de afdeling Milieu-Inspectie zou niet voldoen aan wat normaliter en redelijkerwijze dient verstaan te worden onder een 'evaluatierapport'. Verzoekende partij verwijst ter ondersteuning van haar standpunt naar het arrest van Uw Raad inzake LOWIE van 8 februari 2001 (93.180).

157. Artikel 40 VLAREM I stelt dat een evaluatieverslag over de inrichting dient te worden gevraagd door de overeenkomstig artikel 58 aan de met het toezicht belaste ambtenaar. In casu dient conform artikel 59, 2° VLAREM I het vermeld toezicht te gebeuren door een ambtenaar van de afdeling Milieu-inspectie. Het evaluatieverslag werd opgesteld door de ambtenaren Milieu-inspectie in zoverre dit op hen betrekking had, i.c. enkel betreffende de laatste bijzondere voorwaarde zoals opgelegd in de proefvergunning van 14 juni 2006. De afdeling Milieu-Inspectie diende enkel te controleren waartoe ze bevoegd is, nl. of de debieten in de periode van 1 mei t.e.m. 31 augustus tijdens dewelke enkel een verhoging van het debiet is toegestaan van 7.200m³ in geval van calamiteiten en in geval dit wordt gemeld aan milieu-inspectie. Milieu-inspectie diende vast te stellen dat er geen meldingen plaatsvonden in kwestieuze periode. Tijdens de periode van de proefvergunning werden geen klachten ontvangen of overtredingen vastgesteld door Milieu-inspectie. Er waren geen calamiteiten. Er waren geen problemen. De bestreden beslissing stelt eveneens vast dat uit de opgepompte debieten kan worden afgeleid dat aan kwestieuze voorwaarde is voldaan. Milieu-inspectie heeft haar taak volbracht en hiervan verslag opgesteld.

158. Verzoekende partij verwijst naar rechtspraak van Uw Raad (LOWIE, 8 februari 2001, 93.180) en meent hieruit te kunnen afleiden dat Milieu-Inspectie in het evaluatieverslag dient na te gaan of aan alle

voorwaarden is voldaan. Dit is echter niet correct. Het vermeld arrest stelt enkel dat de vergunningverlenende overheid na het verstrijken van de proefvergunning haar beslissing dient te schragen op basis van vaststellingen die proefondervindelijk gedaan zijn en dat wordt rekening gehouden met de redenen die de overheid ertoe gebracht hebben om de vergunning slechts op proef te verlenen. De vergunningverlenende overheid heeft in de bestreden beslissing rekening gehouden met al deze elementen. De uitvoering en opvolging van de verschillende voorwaarden blijkt uit het uitvoerig verslag dat werd opgesteld door studiebureau Haskoning en de verschillende adviezen die werden verstrekt door de bevoegde administraties.

159. Het arrest van Uw Raad stelt dat de vergunningverlenende overheid dient rekening te houden met de naleving van de voorwaarden die werden opgelegd in de proefvergunning. De bespreking van de naleving vond plaats in het evaluatieverslag, het rapport van Haskoning en de verschillende adviezen.

160. Bij een definitieve beoordeling van de milieuvergunningsaanvraag na een proeftermijn komt het er voor de bestuursoverheid immers in essentie op aan zich een definitief oordeel te vormen over de vergunningsaanvraag aan de hand van de grondige evaluatie van de proefperiode. Uit het bovenstaande blijkt dat de bestreden beslissing een grondige evaluatie maakt van de proefperiode en op basis van deze evaluatie een beslissing werd genomen.

161. De beoordeling over het al dan niet verlenen van een definitieve vergunning dient te gebeuren op basis van de evaluatie van de proefperiode. Het besluit was dat niet steeds voldaan werd aan de bijzondere voorwaarden die werden opgelegd in de milieuvergunning, doch dat het geenszins vaststaat dat de staat van instandhouding van het Natura 2000 gebied in het gedrang komt en de vergunning dus niet diende te worden geweigerd. Er was met andere woorden op het ogenblik dat de bestreden beslissing werd genomen - op basis van het evaluatierapport, het studierapport van Haskoning en de adviezen van de verschillende administraties - geen sprake van een 'betekenisvolle aantasting'.

162. De vergunning kon dan ook worden verleend - zij het onder strikte voorwaarden en beperkt in de tijd - zonder dat de aangehaalde artikelen werden geschonden".

19. In de laatste memorie stelt de verwerende partij dat de schending van artikel 53bis van Vlarem I door de verzoekende partij niet wordt ingeroepen, dat zij omtrent de schending van voormelde bepaling geen verweer heeft kunnen ontwikkelen, dat in de bestreden beslissing rekening wordt gehouden met de resultaten zoals die blijken uit het evaluatieverslag, uit de samenwerking tussen de afdeling Milieu-inspectie als hoofdverslaggever en een aantal andere gespecialiseerde besturen, zoals het Agentschap voor Natuur en Bos en de afdeling Water, en uit de samenwerking tussen de afdeling Milieu-inspectie als hoofdverslaggever en een aantal andere instanties, zoals de rapporten van de

PIDPA, de INBO en het MER-rapport, dat de bevindingen en de resultaten uit diverse metingen, boringen en peilingen niet tijdens de korte duur van de proefvergunning kunnen worden beoordeeld, dat door de resultaten te laten afhangen van dergelijke kortlopende vergunning de exploitant de mogelijkheid wordt ontzegd om over voldoende representatieve meetgegevens te beschikken, dat uit de bedenkingen ten aanzien van het rapport Haskoning niet blijkt dat de bestreden beslissing onvoldoende rekening houdt met het rapport in kwestie of dat in de bestreden beslissing tegenstrijdige stellingen worden gehuldigd.

20. In haar laatste memorie betoogt de tussenkomende partij nog het volgende :

"43. Verzoekende partij houdt in het verzoekschrift voor dat er geen evaluatierapport werd gevoegd zoals vereist volgens artikel 40 VLAREM I. Het gevoegde evaluatieverslag van de afdeling Milieu-inspectie zou niet voldoen aan wat normaliter en redelijkerwijze dient verstaan te worden onder een 'evaluatierapport'. Verzoekende partij verwijst ter ondersteuning van haar standpunt naar het arrest van Uw Raad inzake LOWIE van 8 februari 2001 (93.180).

44. In het Auditoraatsverslag wordt plotseling gesproken over de schending van artikel 53bis VLAREM I, terwijl dit niet uitdrukkelijk ter sprake kwam in het verzoekschrift tot nietigverklaring. Zo wordt in het verzoekschrift verwezen naar een stilzwijgende weigering die zou ontstaan indien de Minister geen beslissing neemt binnen de beslissingstermijn. Dit is enkel in het geval artikel 40 VLAREM I van toepassing is, m.n. in eerste administratieve aanleg. Het is duidelijk dat verzoekende partij - vertegenwoordigd door een gespecialiseerd raadsman - de schending van artikel 53bis VLAREM I niet opwerpt. Er kan geen schending worden aangehaald van artikel 53bis VLAREM I.

45. Artikel 40 VLAREM I stelt dat een evaluatieverslag over de inrichting dient te worden gevraagd door de overeenkomstig artikel 58 aan de met het toezicht belaste ambtenaar. In casu dient conform artikel 59, 2° VLAREM I het vermeld toezicht te gebeuren door een ambtenaar van de afdeling Milieu-inspectie. Bij een definitieve beoordeling van de milieuvergunningsaanvraag na een proeftermijn komt het er voor de bestuursoverheid immers in essentie op aan zich een definitief oordeel te vormen over de vergunningsaanvraag aan de hand van een grondige evaluatie van de proefperiode. In casu dient te worden vastgesteld dat de bestreden beslissing werd genomen op basis van verschillende documenten waaruit een grondige evaluatie van de proefperiode blijkt.

46. Artikel 40, §2 en 53bis VLAREM I stelt dat de met het toezicht belaste ambtenaar een evaluatieverslag opmaakt met betrekking tot de inrichting. Artikel 40 of artikel 53 van VLAREM I bepaalde in de tijd van de

vergunningsaanvraag helemaal niet dat de Afdeling Milieu-inspectie moet gevat worden voor andere aspecten (die trouwens buiten haar specialisatie domein liggen) dan het aspect van de inrichting. Er is zeker nergens opgelegd dat een gedetailleerd evaluatierapport dient te worden opgesteld m.b.t. elk facet dat aan bod kon komen tijdens de proefperiode.

47. VLAREM I definieert in artikel 1, 4° 'inrichtingen' als volgt :

'fabrieken, werkplaatsen, opslagplaatsen, machines, installaties, toestellen en handelingen die op de indelingslijst voorkomen'.

48. De Auditeur stelt in zijn verslag dat :

'Bij het verlenen van een definitieve vergunning na een proefvergunning komt het er op aan effectief te weten welke hinder een inrichting effectief heeft veroorzaakt tijdens de proefperiode. De vergunningverlenende overheid dient dus te onderzoeken welke de daadwerkelijke weerslag is van de exploitatie, inzonderheid in het licht van de motieven die de overheid er toe hebben gebracht slechts een vergunning op proef, en geen definitieve vergunning te verlenen. De vergunningverlenende overheid zal zich dus moeten buigen over gegevens en vaststellingen die betrekking hebben op de effectieve exploitatie tijdens de proefperiode'.

49. Het toezicht dat n.a.v. een proefvergunning door de Afdeling Milieu-inspectie dient te gebeuren betreft een controle ter plaatse ter nazicht van de naleving van de opgelegde voorwaarden in de proefvergunning dewelke betrekking hebben op de inrichting.

50. Het betreft een controle - meestal de visu - ter controle van de naleving van concrete vergunningsvoorwaarden. Dit blijkt ook duidelijk uit de door de Auditeur geciteerde arresten. In het arrest LOWIE van 21 maart 2002 nr. 104.991 werd een proefvergunning verleend voor een uitbreiding van een herstellingswerkplaats voor motorvoertuigen. Zo werd in de voorwaarden opgelegd dat er diende te worden gewerkt met een vloeistofdichte inkuiping voor afvalbatterijen en de voertuigwrakken op een lekdichte werkvloer werden opgestapeld, ... Verder diende de bepalingen van artikel 5.2.2.6.4, §4 en 5 VLAREM II (omtrent recyclage en afvoer materiaal) te worden voldaan. Het zijn allemaal ter plaatse controleerbare, concrete voorwaarden eigen aan de inrichting en dewelke voortvloeien uit de algemene en sectorale milieuvoorwaarden. Is er een lekdichte vloer aanwezig of niet? Is er een inkuiping voor batterijen of niet? Werden er klachten vastgesteld tijdens de proefperiode of niet? In het aangehaalde arrest LOWIE heeft de afdeling Milieu-inspectie de naleving van de voorwaarden van de proefvergunning op één dag - m.n. 18 november 1999 - kunnen vaststellen. De hinder is in dergelijk geval de visu vast te stellen.

51. In het arrest SMOLDERS, nr. 81.473 29 juni 1999 heeft de afdeling Milieu-inspectie tijdens de proefperiode een vijftigtal klachten ontvangen van de omwonenden. De hinder ten gevolge van de inrichting is in dergelijk geval vast te stellen. Deze blijkt reeds uit het aantal klachten.

52. Enkel de laatste voorwaarde betreft een voorwaarde dewelke ter plaatse kan worden vastgesteld. De taak van de afdeling Milieu Inspectie is dan ook terecht beperkt tot de laatste voorwaarde, m.n. het nazicht van de naleving van de debieten die worden opgepompt. Werden de debieten nageleefd of niet? Was er sprake van calamiteiten of niet ? Er is tijdens de volledige

proefvergunningsduur geen enkele klacht geweest, noch van derden, noch van verzoeker, noch van dhr. Van Buggenhout, ... De bestreden beslissing vermeldt (...) dat de opgepompte debieten zoals opgelegd in de proefvergunning werden nageleefd.

53. De andere voorwaarden werden eveneens nageleefd, doch dienden niet het voorwerp uit te maken van evaluatie door de afdeling Milieu-inspectie. Alleen de laatste voorwaarde werd uitdrukkelijk toegekend aan de afdeling Milieu-inspectie aangezien de naleving hiervan kon worden nagetrokken ter plaatse door de toezichthoudende ambtenaar. Uit het evaluatieverslag blijkt dat er geen meldingen, klachten of calamiteiten werden vastgesteld door de afdeling Milieu-inspectie zodat hun evaluatie, in zoverre deze dus door hen diende te gebeuren, correct werd uitgevoerd.

54. Dat betekent - in tegenstelling tot wat verzoekende partij en de Eerste Auditeur voorhoudt - helemaal niet dat de andere aspecten van de proefvergunning niet geëvalueerd werden. In de tekst van de proefvergunning staat duidelijk aangegeven dat deze evaluatie toevertrouwd is aan de organen die daartoe beter geëigend zijn. Zo is met name een evaluatie gevraagd aan: Afdeling Milieuvergunningen, ANB, VMM Afdeling Water en INBO (artikel 2 van het Ministerieel Besluit AMV/00017631/1002 B - de zogenaamde proefvergunning).

55. De evaluatie van het globale beoordelingsrapport van de Waterwinningsvergunningsaanvraag is geschied door de gewestelijke milieuvergunningscommissie, die zich daarbij laat leiden door diverse organen (ANB, INBO, ...) die elk op hun gebied een grondige evaluatie gemaakt hebben. Uit de vele adviesvragen die voorgeschreven waren blijkt dat dit dossier, vooraleer een vergunning werd verleend, grondig bestudeerd is door al de organen die in de proefvergunning op grond van hun bevoegdheden en specialismen waren aangewezen. Na grondige afweging van de diverse evaluaties is een globaal eindoordeel geveld door de Vlaamse Minister bevoegd voor Leefmilieu. Daarbij werd het advies van de Afdeling Natuur als doorslaggevend genomen.

56. Verzoekende partij en de Auditeur verwijzen naar rechtspraak van Uw Raad (LOWIE, 8 februari 2001, 93.180) en menen hieruit te kunnen afleiden dat Milieu-inspectie in het evaluatieverslag diende na te gaan of aan alle voorwaarden is voldaan. Dit is echter niet correct. Het vermelde arrest stelt enkel dat de vergunningverlenende overheid na het verstrijken van de proefvergunning haar beslissing dient te schragen op basis van vaststellingen die proefondervindelijk gedaan zijn en dat wordt rekening gehouden met de redenen die de overheid ertoe gebracht hebben om de vergunning slechts op proef te verlenen. De vergunningverlenende overheid heeft in de bestreden beslissing rekening gehouden met al deze elementen. De uitvoering en opvolging van de verschillende voorwaarden, alsook de proefondervindelijke vaststellingen, blijken uit het uitvoerig verslag dat werd opgesteld door studie bureau Haskoning en de verschillende adviezen die werden verstrekt door de bevoegde administraties.

57. Het arrest van Uw Raad stelt dat de vergunningverlenende overheid dient rekening te houden met de naleving van de voorwaarden die werden opgelegd in de proefvergunning. De bespreking van de naleving vond plaats in

het evaluatieverslag van de afdeling Milieu-inspectie, het rapport van Haskoning en de verschillende adviezen. Dit is volledig conform de geciteerde rechtspraak van Uw Raad (arrest LOWIE nr. 104.991 van 21 maart 2002 en SMOLDERS nr. 93.320 van 15 februari 2001) dewelke stelt dat een proefvergunning tot doel heeft om de vergunningverlenende overheid toe te laten om proefondervindelijk na te gaan welke weerslag een hinderlijke inrichting heeft op de omgeving en het leefmilieu.

58. De beoordeling over het al dan niet verlenen van een definitieve vergunning dient te gebeuren op basis van de evaluatie van de proefperiode. Het besluit was dat met de huidige kennis van zaken en op basis van de voorliggende resultaten (zowel uit het rapport opgesteld i.o.v. Pidpa door Haskoning, als uit het Niche-onderzoek van het INBO) niet eenduidig kan worden gesteld dat er op dit ogenblik, na een proefperiode van 2 jaar, de aangevraagde grondwaterdebieten een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken speciale beschermingszone zouden kunnen veroorzaken; dat hiervoor beide studies van te korte looptijd zijn, dat het bijgevolg aangewezen is een definitieve milieuvergunning te verlenen, doch voor een beperkte termijn van 10 jaar (te rekenen vanaf de aanvang van de proefvergunning) teneinde de exploitant de mogelijkheid te geven om aan de hand van verdere monitoring over representatieve meetgegevens te beschikken die toelaten om een oppompscenario te bepalen waarvan eenduidig vaststaat dat er geen significante effecten te verwachten zijn. Aldus stond/staat het geenszins vast dat de staat van instandhouding van het Natura 2000 gebied in het gedrang komt. De vergunning diende dus niet te worden geweigerd.

59. Er was met andere woorden op het ogenblik dat de bestreden beslissing werd genomen - op basis van het evaluatierapport, het studierapport van Haskoning en de adviezen van de verschillende administraties - geen sprake van een 'betekenisvolle aantasting'. De vergunningverlenende overheid heeft - conform de rechtspraak van Uw Raad - de mogelijkheid gehad om na te gaan welke weerslag de hinderlijke inrichting heeft op de omgeving en het leefmilieu.

60. De stelling van de Auditeur dat na een proefvergunning moet worden vastgesteld welke hinder effectief wordt veroorzaakt tijdens de proefperiode dient genuanceerd te worden. Het feit dat niet met 100 % zekerheid kan worden gesteld welke de daadwerkelijke hinder is die de exploitatie creëert, is niet te wijten aan een slechte uitvoering van de opgelegde voorwaarden in de proefvergunning, of aan een gebrekkig evaluatieverslag, doch wel aan de te korte duur van de proefperiode. De absolute zekerheden rond eventuele gevolgen van de grondwaterwinning op de omliggende natuur zijn pas op lange termijn te verkrijgen.

61. De effecten zijn ook maar van belang in zoverre deze een invloed hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied en deze zijn - zoals verder zal blijken uit het vierde middel - nog niet vastgelegd voor de speciale beschermingszone waarin de grondwaterwinning is gelegen. De bestreden beslissing stelt uitdrukkelijk dat de uitgevoerde studies van te korte looptijd zijn. Dit is te wijten aan o.a. de afwezigheid van de instandhoudingsdoelstellingen voor de regio en het gebrek aan wetenschappelijke kennis, doch impliceert geen gebrekkigheid van de

proefvergunning of de naleving van de daarin opgelegde voorwaarden. De proefvergunning werd correct uitgevoerd.

62. Het evaluatieverslag van de afdeling Milieu-inspectie werd op afdoende wijze opgemaakt, m.n. voor wat betreft de voorwaarden die uitdrukkelijk aan hen werden toegewezen en door hen konden worden gecontroleerd ter plaatse. De overige vergunningsvoorwaarden werden geëvalueerd door de daartoe aangewezen instanties - Afdeling Milieuvergunningen, ANB, VMM Afdeling Water en INBO - die hun bemerkingen overmaakten aan verwerende partij.

63. De vergunning kon dan ook worden verleend - zij het onder strikte voorwaarden en beperkt in de tijd - zonder dat de aangehaalde artikelen werden geschonden".

Beoordeling

21. Uit de verwerping van de derde ontvankelijkheidsexceptie volgt ook dat de verzoekende partij wel degelijk een geoorloofd belang bij onderhavig middel kan laten gelden.

Het middel voldoet aan de vereisten van duidelijkheid en nauwkeurigheid zoals voorgeschreven door artikel 2, § 1, 3°, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Zoals blijkt uit de ingediende procedurestukken is de tussenkomende partij trouwens in staat geweest een omstandig verweer ten gronde te ontwikkelen.

22. Artikel 18, § 1, eerste lid, van het milieuvergunningsdecreet bepaalt :

"De vergunning mag op proef worden verleend voor een termijn van ten hoogste twee jaar. Voor het verstrijken van die termijn neemt de bevoegde overheid een definitieve beslissing na advies van de in artikel 12 van dit decreet bedoelde overheidsorganen en zonder bijkomende formaliteiten".

De doelstelling van een proefvergunning bestaat er in essentie in dat de vergunningverlenende overheid binnen een relatief korte termijn (maximaal twee jaar) proefondervindelijk zou kunnen nagaan welke hinder de inrichting precies veroorzaakt en wat de weerslag is van die hinder op de mens en het

leefmilieu, tenminste indien daarover onduidelijkheid of onzekerheid bestaat of indien niet onmiddellijk op zicht van de elementen van het vergunningsdossier kan worden uitgemaakt of die hinder de grenzen van het aanvaardbare zal overschrijden. De proefvergunning is tevens het geëigende instrument om de effectiviteit van bepaalde exploitatievoorwaarden "op het terrein" uit te testen.

Bij de definitieve beoordeling van de milieuvergunningsaanvraag na een proeftermijn komt het er voor de bestuursoverheid in essentie op aan zich een definitief oordeel te vormen over de vergunningsaanvraag aan de hand van de grondige evaluatie van de proefperiode. Daarbij zal de vergunningverlenende overheid bijzondere aandacht moeten hebben voor de redenen die haar ertoe hebben gebracht om de vergunning eerst op proef te verlenen en niet onmiddellijk definitief te vergunnen voor een langere vergunningstermijn.

In artikel 18, § 1, eerste lid, van het milieuvergunningsdecreet ligt besloten, zoals dat trouwens het geval is voor elke beslissing omtrent het verlenen van een milieuvergunning, dat de definitieve vergunning alleen verleend kan worden indien vaststaat dat de hinder een aanvaardbaar niveau niet zal overschrijden. Indien bij het verstrijken van de proefperiode nog steeds onduidelijkheid of onzekerheid bestaat omtrent de aanvaardbaarheid van de relevante milieueffecten, dient de definitieve vergunning te worden geweigerd.

Te dezen heeft de bevoegde Vlaamse minister de milieuvergunning in eerste instantie slechts op proef verleend teneinde na te gaan wat de invloed is van de grondwaterwinning op het habitatrictlijngebied "Bovenloop van de Grote Nete met Zammelsbroek, Langdonken en Goor". Met dat specifiek doel voor ogen werden in de proefvergunning bijzondere voorwaarden opgelegd inzake monitoring van grond- en oppervlaktewaterstanden tijdens de proefperiode.

In de eerste plaats wordt vastgesteld dat de afdeling Milieu-inspectie in haar evaluatieverslag aangeeft enkel gevat te zijn door de laatste bijzondere voorwaarde van de proefvergunning waarin wordt bepaald dat de debieten beperkt worden van 1 mei tot en met 31 augustus, periode tijdens dewelke een verhoging van het maximale dagdebiet tot 7.200 m³ enkel toegestaan is bij calamiteiten. Dienaangaande beperkt de afdeling Milieu-inspectie zich tot de mededeling dat geen meldingen van debietoverschrijdingen werden ontvangen en dat er geen inspecties ter plaatse werden uitgevoerd. Op alle andere voorwaarden van de proefvergunning van 14 juni 2006 en de naleving ervan, wordt in het evaluatieverslag niet ingegaan.

Zelfs indien mede rekening wordt gehouden met het rapport dat de tussenkomen partij heeft laten opstellen door het studiebureau Haskoning en met de aan de bestreden beslissing voorafgaande adviezen, moet besloten worden tot de gegrondheid van het middelonderdeel.

Met betrekking tot het rapport Haskoning wordt in de bestreden beslissing immers overwogen "dat in de uitgebrachte adviezen heel wat opmerkingen worden gemaakt over het rapport". Voorts wordt in het advies van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie meermaals gesteld dat de opgelegde bijzondere vergunningsvoorwaarden onvoldoende werden nageleefd of ingevuld. In de bestreden beslissing wordt niet verduidelijkt waarom, ondanks de onzekerheden die kennelijk zijn gerezen wegens het niet-naleven van de proefvergunningsvoorwaarden, toch een definitieve vergunning kan worden verleend.

Derhalve blijkt niet dat de verwerende partij bij afloop van de proefperiode over voldoende garanties beschikte op grond waarvan besloten kon worden dat de negatieve effecten van de vergunde grondwaterwinning gedurende de duurtijd van de definitieve vergunning tot een aanvaardbaar niveau beperkt zullen blijven.

Het tweede onderdeel van het eerste middel is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het besluit van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur van 24 juni 2008 waarbij, na het verlenen van een vergunning op proef, aan de Provinciale en Intercommunale Drinkwatermaatschappij der provincie Antwerpen (PIDPA) de definitieve vergunning wordt verleend voor de exploitatie van een grondwaterwinning bestaande uit zes productieputten in Balen-Nete met een diepte van 170 meter en met een maximaal debiet van 1.750.000 m³/jaar en 7.200 m³/dag, gelegen te Balen, Beukenbergsveld 6, op percelen kadastraal gekend afdeling 3, sectie B, perceelnrs. 230, 241, 396/2 en 416, en sectie C, perceelnrs. 1560/a, 1878/b en 1881.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

De tussenkommende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van drie februari tweeduizend en elf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,	kamervoorzitter,
Eric Brewaeys,	staatsraad,
Peter Sourbron,	staatsraad,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Luc Hellin